Skader efter fyrværkeri 31.12. og 1.1.

- nytåret 2020/21

Behandlet ved ALLE danske akutafdelinger

OUH
Odense
Universitetshospital
Svendborg Sygehus

Odense, revideret pr 19.1.

"Vi har set det laveste antal tilskadekomne siden midt 90`rne med en nedgang på 27% fra sidste år, men det er markant, at de alvorlige skader slet ikke er reduceret tilsvarende. Det er fortsat det almindelige fyrværkeri til forbrugere, der giver skaderne (knap 90% af alle). Raketter markerer igen en stort andel af skaderne, og sammen med batterier står de for 2/3 af de alvorlige skader. Desværre er brugen af briller fortsat lav blandt de tilskadekomne. Det er dog glædeligt, at der er en markant nedgang af skader blandt børn, men det er fortsat to tredjedele af alle skader der sker for dem under 26 år.

Nogle detaljer:

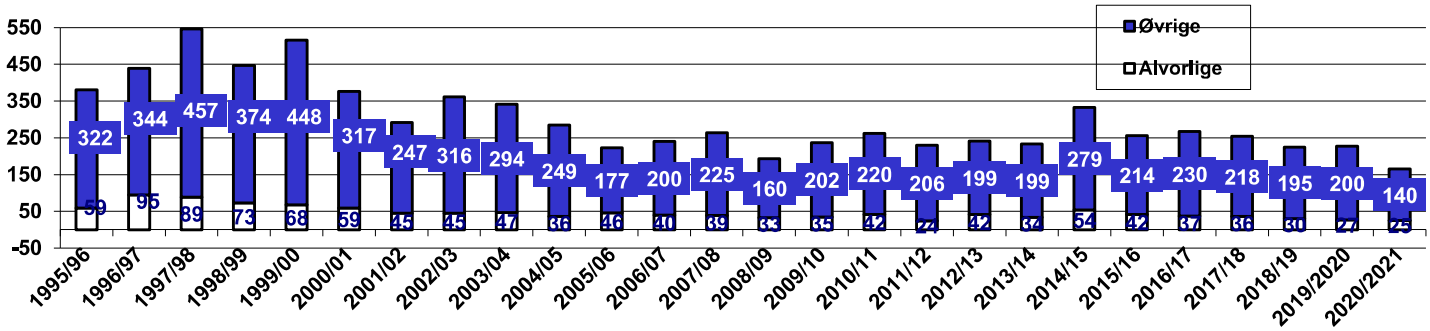
Med alvorlig menes tilskadekomne, som indlægges direkte, overføres til andet sygehus, eller kræver akut vurdering hos øjenlæge. Dette kriterie er ens for alle årene.

Mænd og drenge får 80 % af skaderne. Tolv med alvorlige skader var tilskuere og elleve havde selv antændt fyrværkeriet (2 uoplyst). Ingen af de syv kvinder med alvorlige skader havde antændt selv, men to af de syv var under 15 år. De 25 alvorlige skader var forårsaget af raketter (8), batterier (5), romerlys bomberør fontæner og lign. (3), mens kun to skete ved oplyst ulovligt fyrværkeri (andet:4 og uoplyst:3). Kun to af de 25 med alvorlige skader havde briller på (briller uoplyst for en af de 25). Udover de 25 i de to nytårsdøgn er der indberettet to alvorlige skader, som skete dels den 30.12. kl 23.30 og dels den den anden januar kl 0.30 (disse indgår ikke i optællinger mv).

Tilskuere blandt de tilskadekomne var for "Mindre fyrværkeri" (20-40% af 19 skader), "bomberør og romerlys" (39% af 18 skader), "batterier" (44% af 33 skader), "raketter" (35% af 75 skader), "ulovligt" (3 af 9 skader). (øvrige udeladt her). Blandt tilskuerne havde ca. 40% øjennære skader, knap 40% brandsår og en fjerdedel håndskader. Blandt de der antændte var fordelingen anderledes med ca. 16% øjennære skader, 55% brandsår og 45% håndskader. En tredjedel af de der antændte havde skader flere steder, det var knap en femtedel hos de der var tilskuere.

Børn under 15 havde 22% af skaderne, de 15-17 årige 15% og de 18-25 årige 24%, så to tredjedele af alle var igen højst 25 år. Blandt børnene havde halvdelen briller på, mens det kun var 20-25% blandt dem over 20 år. *Bemærk* at dette er blandt de tilskadekomne – vi kender ikke den samlede af brug af beskyttelsesbriller for alle i nytåret.

Skader efter brug af fyrværkeri, som har medført sygehuskontakt i Danmark – samlet udvikling for de to døgn 31.12. og 01.01 i perioden 1995-1996 til og med 2020-2021

Fyrværkeri er farligt og kan medføre voldsomme funktionstab og varige mèn.
Husk rådene: Undgå ulovligt fyrværkeri, brug sikkerhedsbriller (uanset om man tænder eller er tilskuer), antænd korrekt, overhold sikkerhedsafstand og følg instruktioner på fyrværkeriet.

Region Syddanmark

Teksten og oplysninger må citeres og anvendes med tydelig kildeangivelse:
Ulykkes Analyse Gruppen, ortopædkirurgisk afdeling OUH

Odense Universitetshospital, 2021

Det er vanskeligt at indsamle oplysningerne detaljeret og komplet. Motivet for kortlægningen er at forebygge skaderne og det kræver præcise oplysninger. Alle akutmodtagelser, sygehuse og skadebehandlere skal takkes for en god indsats med hurtigt svar i en travl nytårstid.

I den kommende tid udføres yderligere analyser og de indkomne data kvalitetssikres yderligere. Alle analyser offentliggøres via http://ww.ouh.dk/uag og kan også rekvireres ved at skrive en mail til uag@rsyd.dk med angivelse af ønsket analyse.

Forbehold og detaljer

Vi har prioriteret at udsende denne opgørelse d.2.1. for at sikre et hurtigt svar på udvikling og karakter af hændelserne. Den efterfølgende gennemgang af registreringer og opfølgning på manglende svar kan ændre på konkrete antal og detaljer, men det er vores erfaring, at konklusionerne IKKE ændres. Dato for revision vil fremgå af forsiden.

Billeder af havareret fyrværkeri eller beskrivelse af situationer med fyrværkeri kan indsendes til uag@rsyd.dk – hvis etiket fra fyrværkeriet med navn indgår, kan produkterne undersøges nærmere af myndighederne. Vi oplyser ikke om indsendernes identitet til andre med mindre det er skriftligt aftalt. Der kan også rapporteres skader og nærved hændelser på adressen: www.uag.dk/f

Opdeling efter sygehusregion:

	Region				
Fyrværkeritype	Region-H	Reg-SJ.	Reg-Syd	Reg-Midt	Reg-Nord	Total
Indendørs	1	1	0	1	2	5
småt udendørs	1	0	3	1	0	5
heksehyl mfl	1	2	1	5	0	9
Bomberør, romerlys	1	5	5	6	1	18
Batteri, sammensat batteri	9	9	7	4	3	32
Raket(alle størrelser)	15	14	22	16	8	75
Kanonslag og strygere	0	1	0	2	1	4
Luftbomber mm	1	2	0	2	0	5
Andet	4	0	0	2	0	6
Uoplyst	1	4	1	0	0	6
Total	34	38	39	39	15	165

Baggrund
Siden nytåret 1995/1996 har alle Danmarks skadestuer og sygehuse givet oplysninger til Ulykkes Analyse Gruppen (UAG) ved Ortopædkirurgisk Afdeling, Odense Universitetshospital om skader efter fyrværkeri. Oplysningerne vedrører de to døgn den 31. december og 1. januar i hvert af årene. Der er indsamlet data fra alle skadestuer og skadeklinikker i landet med akutbehandlende funktion i de to døgn. I nogle områder er der nu en deling af skadebehandling af mindre skader mellem akutmodtagelse, skadeklinikker og lægevagt, så der er en vis usikkerhed, men vi mener at opgørelsen er et reelt bud på den samlede udvikling.

Udarbejdet af overlæge Søren Larsen og overlæge, professor Jens Lauritsen.

Mere information og udtalelser mhp citat
– om indsamlingsmetode, metodemæssige forbehold, detaljer mv kan fås ved overlæge, professor Jens Lauritsen, 6541 2293, mobil 2921 1806, eller ved Ulykkes Analyse Gruppen: uag@rsyd.dk, 6541 2283 eller overlæge Søren Larsen mobil 40821512.

Region Syddanmark

Teksten og oplysninger må citeres og anvendes med tydelig kildeangivelse:
Ulykkes Analyse Gruppen, ortopædkirurgisk afdeling OUH

Odense Universitetshospital, 2021